

DOLAR
46,8067
% 0,02

EURO
53,5597
% -0,17

ALTIN
6277,31
% -0,85

BORSA
14,417
% 1,30

En yeni suistimal modeli: Konkordatodan feragat

1.GİRİŞ

Türk konkordato sistemi, 7101 sayılı Kanun ile önemli ölçüde yeniden yapılandırılmıştır. Amaç; mali güçlük içerisindeki işletmeleri yaşatmak, alacaklıların menfaatlerini korumak ve ekonomik faaliyetlerin devamlılığını sağlamaktır.

Ancak uygulamada son yıllarda ortaya çıkan yeni bir olgu, mevcut sistemde önemli bir boşluğu ortaya çıkarmıştır:

KONKORDATODAN FERAGAT

Kanun koyucu konkordato talebinden vazgeçilmesini düzenlemiş olmakla birlikte, feragat sonrasında ortaya çıkabilecek kamu zararlarını önlemeye yönelik ayrıntılı bir koruma mekanizması öngörmemiştir.

Özellikle;

- Vergi alacakları
- SGK prim alacakları
- Gümrük alacakları
- Belediye alacakları

bakımından ciddi tahsil riskleri oluşmaktadır.

Rapor şeklinde sunduğum yazımda, uygulamadaki bu boşluğu incelemekte ve çözüm önerileri sunmaktayım.

2026 EŞİĞİNDE KONKORDATODA AHLAKİ RİSKİN ZİRVESİ

Türk ekonomi piyasalarında son dönemde baş gösteren sistematik konkordato dalgası, amme alacaklarının korunması ve piyasa ahlakının sürdürülebilirliği açısından tehlikeli bir faza evrilmiştir.

Makro ve mikro düzeydeki finansal risk analizlerinin merkezinde yer alan “Konkordato müessesesinin yasal bir kaçış planı olarak kullanılması” tezi, bugün sahada yaşanan somut suistimal modelleriyle maalesef doğrulanmaktadır.

Teoride, mali darboğaza düşen dürüst şirketleri ekonomiye kazandırmak amacıyla kurgulanan bu koruyucu müessese; pratikte amme alacaklarını (Vergi ve SGK) ötelemek, tedarikçiyi darboğaza sokmak ve hileli mülkiyet transferleri yapmak için kullanılan yasal bir manipülasyon aracına dönüştürülmektedir.

Sahada son dönemde sıkça rastlanan “Kesin Mühlet Sürecinde Şirket

Kaynaklarının / Ortak Taahhütlerinin Kaçırılması ve Ardından Gelen Davadan Ani Feragat” suistimal mekanizması, mali hukuk ve ceza hukuku perspektifinden mercek altına alınarak Adalet Bakanlığı’na reform önerileri sunulmaktadır.

I. EN YENİ SUİSTİMAL MODELİ: “TAAHHÜT ET, KAÇIR VEYA FERAGAT ET” MEKANİZMASI

Piyasada tecrübe edilen ve organize bir suistimal modeli olarak karşımıza çıkan bu hileli mekanizmanın anatomisi kronolojik olarak şu şekilde işlemektedir:

1. Projede Yüksek Değerli Varlık / Ortak Mali Taahhüdü Sunulması: Borçlu şirketler, kesin mühlet alabilmek veya mevcut koruma süresini uzatabilmek amacıyla alacaklıların ve komiser heyetinin gözünü boyamak hedefiyle, şirket ortaklarına ait yüksek rayiç bedelli şahsi gayrimenkullerin satılacağını ve buradan elde edilecek nakdin şirkete sermaye olarak konulacağını resmi işleştirmeye projelerinde taahhüt ederler.

2. Arka Kapı Tasarrufları (Hileli Mal Devirleri): Şirket ve ortaklar mahkeme koruması altındayken, alacaklılar kamu kurumları dahil tek bir icra takibi dahi yapamazken, arka planda taahhüt edilen o taşınmazların muvazaalı (hileli) bir şekilde üçüncü kişilere satılması veya el değiştirmesi için gizli tasarruflar yürütülür.

3. Konkordatodan Feragat ve Kaçış: Mal varlığının veya taahhüt edilen varlıkların transfer altyapısı (üçüncü kişilere devri) hazırlandığı an, şirket mahkemeye başvurarak ani bir tasarrufla “Konkordatodan feragat ediyorum” beyanında bulunur. Feragat beyanının hemen ardından, resmi projede taahhüt edilen o milyonlarca liralık mülkler jet hızıyla üçüncü kişilere devredilir; şirket ise arkasında milyonlarca liralık ödenmemiş vergi, SGK

Dr. Bora YARGIÇ

ve piyasa borcu bırakarak iflasa terk edilir.

II. FİNANSAL TABLOLAR VE RAYİÇ BİLANÇO OYUNLARI

Söz konusu suistimal modelinde, borçlular tarafından yargı makamlarına ve komiser heyetlerine sunulan mizanlar ile güncel rayiç değer tespiti yapılan bilançolar arasında ciddi ahlaki risk zafiyetleri oluşmaktadır.

• “İllüzyon Bütçeler” ve

Zaman Kazanma: Şirketlerin kurumsal kapasitelerini rasyonel bütçe disipliniyle iyileştirmek yerine, sadece mahkeme koruması ardına sığınarak zamanı bir silah gibi kullandıkları görülmektedir.

• **Kamu Alacaklarının Eritilmesi:** Konkordato mühletinin sağladığı haciz yasağından faydalanılarak, milyonlarca liralık vergi ve SGK prim borçlarının tahsil kabiliyeti kasıtlı olarak sıfırlanmakta, süreç bir kusurlu yönetim tasfiyesine dönüştürülmektedir.

• **Muvazaalı Talepler:** Feragat beyanının hemen öncesinde veya sonrasında, borçlu şirketlerin veya kanuni temsilcilerinin idari kurumlara şifahan başvurarak, amme alacağını garanti altına alan resmi kamu hacizlerinin kaldırılmasını talep ettikleri, bu yolla kamu zararı doğurma riski taşıyan hileli hamlelere giriştikleri sahada müşahade edilmektedir.

III. 2026 VE SONRASI İÇİN ADALET BAKANLIĞINA REFORM ÖNERİLERİ

Konkordato müessesesinin bir “ahlaki risk” bataklığına saplanmasını önlemek adına, Adalet Bakanlığı’na sunduğumuz rapordaki acil reform adımları şunlardır:

1. Projelerdeki Taahhütlere Otomatik Şerh: Borçlu şirketin veya ortaklarının konkordato projesinde satmayı veya sermaye yapmayı taahhüt ettiği tüm şahsi varlık ve taşınmazların üzerine, proje dosyaya girdiği an mahkemece otomatik olarak “**Satılamaz / Devredilemez Şerhi**” (İhtiyati Tedbir) konulmalıdır.

2. Feragat Halinde Resen İnceleme: Şirketlerin konkordatodan tek taraflı feragat talepleri, komiser heyetinin “Var-

lık kontrolü ve suistimal taraması” raporu tamamlanmadan mahkemece kabul edilmemelidir.

3. Cezai Müeyyidelerin Ağırlaştırılması: Mahkemeyi ve kamu kurumlarını yanıltıcı Makul Güvence Raporu sunanlar ile taahhüt ihlali yaparak feragat eden şirket yöneticileri hakkında **doğrudan savcılık soruşturması açılması** yasal zorunluluk haline getirilmelidir.

Adalet Bakanlığı İçin Politika ve Mevzuat Reformu Raporu Raporun ana bölümleri

1. Konkordatonun amacı ve ekonomik fonksiyonu
2. Feragat kurumunun hukuki niteliği
3. Feragat sonrası koruma tedbirlerinin sona ermesinin uygulamadaki sonuçları
4. Vergi idaresi, SGK ve diğer kamu alacaklıların bakımından ortaya çıkan riskler
5. Komiser heyetinin feragat sonrasında rolü
6. Yabancı hukukta benzer kurumlar (ABD Chapter 11, Almanya, İsviçre)
7. Türk hukukunda reform ihtiyacı
8. Sonuç ve Adalet Bakanlığına öneriler

Güncel uygulamalar açısından eklenebilecek öneriler

Raporda şu mevzuat önerilerine yer verilebilir:

- Feragat halinde komiser heyetinin görevinin, yalnızca mahkeme kararına kadar sınırlı olarak devam etmesi.
- Feragat tarihindeki malvarlığına ilişkin **zorunlu rayiç değer ve envanter raporu** hazırlanması.
- Bu raporun mahkemeye, vergi idaresine ve SGK’ya gönderilmesine ilişkin açık kanun hükmü getirilmesi.
- Feragat ile tedbirlerin kaldırılması arasında kısa süreli bir geçiş mekanizması öngörülmesi.
- Kamu alacağı bakımından risk oluşturan işlemlerin ilgili kurumlara gecikmesizin bildirilmesini sağlayacak koordinasyon mekanizması kurulması.

IV. SÜRECİN MALİ HUKUK VE CEZA HUKUKU AÇISINDAN ANALİZİ

A. İcra ve İflas Kanunu Yönünden: Hileli İflas (İİK m. 311)

Bir şirketin, alacaklılarını zarara uğratmak kastıyla mahkemeye sunduğu resmi konkordato projesindeki taahhütleri yerine getirmeyip, varlıklarını gizlemesi, eksiltmesi veya muvazaalı devretmesi doğrudan Hileli İflas suçunu oluşturur. Konkordatodan tek taraflı feragat edilmesi, feragat öncesi resmi kurumlara karşı işlenen bu mülkiyet kaçırma suçunun üzerini örtmez.

B. Tasarruf İptali Davaları (İİK m. 278-280)

Şirketin konkordatodan feragat ettiği ve iflasının açıldığı an, İflas Masası veya alacaklı kamu kurumları (Vergi Dairesi / SGK), ortağın hileyle devrettiği o mülklere karşı **Tasarrufun İptali Davası** açma hakkına sahiptir. Mahkemeye sunulan resmi projede taahhüt edilen her varlık, bu davanın en büyük ve kesin delili sayılacaktır.

SONUÇ

Konkordato, dürüst tüccarın can suyu; kötü niyetli sermayedarın ise mal kaçırma sığınağı olmamalıdır. Şirket ortaklarının kesin mühlet konforu altındayken taahhüt ettikleri varlıkları arkaandan kaçırıp, ardından konkordatodan feragat etmeleri piyasa ekonomisine indirilmiş ağır bir darbedir. Hukuk sistemi, şekilci tescil ve ilan tarihlerine boğulmadan, “maddi gerçeği” ve “kötü niyeti” saptayacak finansal okuryazarlığa ve hızla kavuşmak zorundadır. Aksi takdirde, dürüst profesyoneller ve kamu maliyesi bu sistemik uyumsuzluğun en büyük mağduru olmaya devam edecektir.

2025 yılında Türk ekonomi piyasasında baş gösteren sistematik konkordato dalgası, 2026 yılı itibarıyla çok daha tehlikeli, piyasa ahlakını ve kamu düzenini derinden sarsan yeni bir faza evrilmiştir. Adalet Bakanlığı’na sunduğumuz makro ve mikro düzeydeki hukuki risk raporunun merkezinde yer alan “**Konkordato zırhının yasal bir kaçış planı olarak kullanılması**” tezi, bugün sahada yaşanan somut suistimal örnekleriyle acı bir şekilde doğrulanmaktadır.

ŞİMŞEK’TEN CARİ AÇIK MESAJ: SÜRDÜRÜLEBİLİR SEVİYELERDE

Mayıs ayı ödemeler dengesi verilerini değerlendiren Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, yıllıklandırılmış cari açığın 37,3 milyar dolar seviyesinde gerçekleştiğini açıkladı.

Şimşek, küresel belirsizliklere rağmen cari açığın sürdürülebilir seviyelerde kalmasının ekonominin dayanıklılığını gösterdiğini belirtti.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek, mayısta yıllıklandırılmış cari açığın 37,3 milyar dolar olarak gerçekleştiğini belirterek, cari açığın sürdürülebilir seviyelerde kaldığını belirtti.

Sosyal medya hesabından, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından açıklanan mayıs ayı ödemeler dengesi verilerini değerlendiren Şimşek, küresel belirsizliklere rağmen cari açığın sürdürülebilir seviyelerde kalmasını eko-

nominin dayanıklılığın göstergesi olarak yorumladı.

Bakan Şimşek açıklamasında şunları kaydetti: “Küresel ekonomideki şoklara karşın cari açığın sürdürülebilir seviyelerde kalması ekonomimizin dayanıklılığını gösterirken makro finansal istikrarı da desteklemektedir. Brüt dış finansman ihtiyacı ve brüt dış borç stoku uzun dönem ortalamalarının altında seyretmektedir. Sağladığımız kazanımları kalıcı hale getirmek için yüksek katma değerli üretimi ve ihracatı artıran, enerjide dışa bağımlılığı azaltan yapısal dönüşüm adımlarımıza devam edeceğiz.”

BAYRAKTAR İLE DÜNYA BANKASI’NDAN ENERJİ ZİRVESİ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörlüğü görevine getirilen Jean-Christophe Carret ile yenilenebilir enerji, elektrik altyapısının güçlendirilmesi ve nükleer enerji yatırımlarına yönelik adımları değerlendirdi. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Jean-Christophe Carret ile yenilenebilir enerji, elektrik altyapısı, nükleer yatırımlar ve COP31 kapsamında iş birliği fırsatlarını değerlendirdi.

Bayraktar, sosyal medya platformundan yaptığı açıklamada, Türkiye’nin enerji dönüşümünü hızlandıracak ve uzun vadeli kalkınma hedeflerine katkı sağlayacak somut projeler geliştirmeyi hedeflediğini ifade etti. Bakan Bayraktar, paylaşımında şunları kaydetti: “Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörlüğü görevine atanan Jean-Christophe Carret ve beraberindeki heyeti Bakanlığımızda kabul ettik. Türkiye’nin enerji dönüşümü vizyonu doğrultusunda yenilenebilir enerji, elektrik altyapısının güçlendirilmesi ve nükleer enerji yatırımlarına yönelik adımları değerlendirdik. Ayrıca bu yıl ev sahipliğini yapacağımız COP31 çerçevesinde geliştirilebilecek işbirliği alanlarını da ele aldık. Uluslararası finans kuruluşlarıyla kurduğumuz güçlü ortaklıklarla Türkiye’nin enerji dönüşümünü hızlandıracak ve uzun vadeli kalkınma hedeflerimize katkı sağlayacak somut projeler geliştirmeyi hedefliyoruz. Görev süresi boyunca yapıcı işbirliği ve değerli katkılar için Humberto Lopez’e teşekkür ediyor, yeni görevine başlayan Jean-Christophe Carret’e başarılar diliyorum.”

BAKAN BOLAT İLE KARAHAN’DAN EKONOMİ ZİRVESİ

Ticaret Bakanı Bolat, TCMB Başkanı Karahan ile bir araya geldi: “Toplantıda, dış ticaret verilerimiz, ihracat ve ithalatındaki son gelişmeler ile küresel ekonomide yaşanan gelişmelerin ülkemize etkilerini ele aldık.” Ticaret Bakanı Ömer Bolat, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Fatih Karahan ile görüşerek, dış ticaret verileri, ihracat, ithalat ve küresel ekonomide yaşanan son gelişmeleri değerlendirdiklerini bildirdi.

Bolat, NSosyal hesabından, TCMB Başkanı Karahan’ı makamında kabulüne ilişkin paylaşım yaptı.

Görüşmede, Karahan ile dış ticarettaki gelişmeler üzerine kapsamlı değerlendirmelerde bulunduklarını belirten Bolat, şunları kaydetti: “Toplantıda, dış ticaret verilerimiz, ihracat ve ithalatındaki son gelişmeler ile küresel ekonomide yaşanan gelişmelerin ülkemize etkilerini ele aldık. Üretim, yatırım, istihdam ve ihracat odaklı büyüme anlayışımız doğrultusunda, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın liderliğinde, ekonomi yönetimimizin güçlü koordinasyonu ile ülkemizin ekonomik istikrarını daha da güçlendirecek adımları kararlılıkla atmaya sürdürüyoruz.”

